JAARGANG XIII. — Nr 5. 30 JANUARI 1927.

ONS VOLK ONTWAAKT

Maximiliaan met Charlotte op den dag van hun huwelijk

Heel het leven van deze twee menschen — beiden slachtoffers èn van de imperialistische politiek van Frankrijk èn van hun eigen romantiek — is zoo tragisch, dat men ook wel eens de aandacht mag vestigen op den kortstondigen tijd dat ze gelukkig waren. Daarom geven wij ze hier op hun huwelijksdag op 25 Juli 1857. Charlotte was toen 17 jaar, Maximiliaan 25.

EX-KEIZERIN CHARLOTTE †

Onder de vele tragische gebeurtenissen, waarvan gekroonde staatshoofden de laatste jaren het slachtoffer zijn geworden, is het « einde » van ex-keizerin Charlotte van Mexico wellicht het meest tragische geval.

Er zijn waarschijnlijk weinig menschen die zoo weinig vreugde in hun leven gekend hebben als deze vrouw. Reeds een nuchter overzicht van hare levensbeschrijving duidt dit meer dan voldoende aan.

Prinses Charlotte was een dochter van Leopold I en van koningin Marie-Louise van Orleans, waardoor zij ook de kleindochter was van koning Philip van Frankrijk. Zij werd den 7den Juni 1840 te Brusel geboren.

Haar bijzondere schoonheid en haar groote geestesgaven hadden de aandacht op haar gevestigd van aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk, broeder van keizer Frans-Joseph.

In Juli 1861, dus op 21-jarigen leeftijd, trad zij met Maximiliaan in het huwelijk.

Drie jaar na hun huwelijk begaven zij zich, als keizer en keizerin van dat land, naar Mexico, hoewel het in een tijdperk van een halve eeuw reeds 35 keizers, dictators, generaals en presidenten had gehad!

De familie der prinses had zich aanvankelijk tegen dit Mexicaansch avontuur verklaard.

De Mexicaansche tragedie, waarin zij een hoofdrol speelden, duurde van Mei 1864 tot Juni 1867.

Direct bij haar aankomst in Mexico begon de keizerin met de genegenheid van het volk op haar persoon te concentreeren. Zij speelde verder een belangrijke rol op politiek gebied. Meer dan eens nam zij zelf het presidentschap van den ministerraad waar, terwijl zij geen poging naliet, om al de groepeeringen van het volk onder de heerschappij van keizer Maximiliaan te brengen.

Het einde van den cecessie-oorlog kwam echter de zaken vertroebelen.

De keizerin slaagde niet bij haar onderhandelingen over een concordaat met het Vaticaan.

Toen Maximiliaan meende, dat de partij voor hem verloren was, als hij niet kon rekenen op de hulp van Frankrijk, wilde hij afstand doen van den keizerlijken troon, doch Charlotte belette hem, aan dat voornemen gevolg te geven.

Het keizerrijk willende redden, besloot zij een uitersten stap te doen bij Napoleon III. Met dat doel verliet zij op 9 Juli 1866 de hoofdstad van Mexico met de bestemming naar Parijs, zonder eenig voorgevoel, dat zij haar gemaal niet meer levend zou weerzien.

De keizerin had 11 Augustus 1866 te St-Cloud een onderhoud met Napoleon en keizerin Eugenie. De keizer zei, dat hij niet van zijn voornemen kon afzien, dat bestond in het terugroepen van het Fransche expeditiekorps.

Op 22 Augustus daaropvolgende, had zij een nieuwe, thans definitieve conferentie met Napoleon, die bij zijn standpunt bleef, vooral tengevolge van de dreigende houding der Vereenigde Staten.

Omtrent het onderhoud dat nu plaats greep, is veel geschreven, en Fransche historici hebben in dit opzicht hun verbeeldingskracht onbehoorlijk aan het werk gezet. Iets authentieks verneemt men slechts uit de mededeelingen van gravin del Barrio, een geboren Mexikaansche. Terwijl binnen onde handeld werd, zat de gravin in de voorkamer, trillend van opwinding en, zoo verhaalt zij, in stilte tot de Heilige Maagd van Guadeloupe biddend, opdat deze zich zou mogen ontfermen over het lot harer meesteres. Maar veel zakelijks heeft zij ook niet te vertellen. Niemand weet, wat er in het kabinet van den keizer gesproken werd, en iedereen kan het raden. Charlotte herinnerde den droomer aan zijn plechtige beloften, en deze haalde diep bedreurend de schouders op, wees op de onverbiddelijke eischen der politiek en op de hoogere plichten jegens het eigen land. Het gesprek werd steeds heftiger. Charlotte sprak woorden die als vlammen laaiden, sprak luid en in de allerhoogste opwinding, zoodat men haar in de zijkamer kon hooren. En op eens verloor zij alle bezinning, haar trots kwam in woedenden opstand, en in heftigen toorn — de gravin wil het duidelijk hebben verstaan — riep zij uit:

« Ik had ook niet moeten vergeten, wat ik ben, en wat gij zijt...

Koning Leopold I met koningin Louiza-Maria. De kinderen zijn van links naar rechts: prinses Charlotte, prins Filip, later graaf van Vlaanderen, en prins Leopold, later Leopold II.

ik had moeten bedenken dat er Bourbonsch bloed in mijn aderen vloeit en dat ik mijn geslacht niet mocht beleedigen door mij voor een Bonaparte te vernederen, mij met een avonturier in te laten. »

Daarop een zware val en eenige minuten pijnlijke stilte. Dan vliegt de deur open. Napoleon III komt ijlings naar buiten en roept de paleisdame: hare meesteres is in zwijm gevallen. In een oogwenk is deze aan de zijde van haar meesteres. Zij vond keizerin Eugenie in het vertrek, naast de bewusteloze knielend, en deze met eau de Cologne de slapen wrijvend, de handpalmen betend, terwijl haar tranen haar stem verstikken.

Ondertusschen is de ongelukkige vrouw weder bij kennis gekomen:

« Weg! Weg! » schreeuwt zij als zinneloos, en slaat het fleschje uit de hand der keizerin — « Weg! Vergif! Moordenaars! Zij willen mij vermoorden, Manuelita, sta me bij! »

Klaarblijkelijk waren de geestvermogens der arme vrouw op dit oogenblik, in den strijd om de kroon, onherroepelijk gekrenkt. Men haalde haar lijfarts, Dr Semeleden, die haar uit Mexico had vergezeld, en dezen gelukte het, de ongelukkige tot bedaren te brengen. Zoo had er dan nog een bewogen afscheidstooneel plaats: allen weenden. Charlotte, Eugenie, zelfs de keizer. Op den terugweg liet de geneesheer stapvoets rijden. Langzaam rolde het rijtuig voort, alsof het een lijk droeg.

Inmiddels voltrok zich daarginds, in het verre Mexico, de laatste acte van het keizersdrama. Met de terugtrekking der

Fransche troepen was het lot van den ongelukkigen Maximiliaan beslist. In Februari 1867 reeds moest hij met de laatst-overgeblevenen van zijn getrouwen de vlucht nemen naar Quaretaro, dat reeds den 15den Mei den republikeinen, onder Juarez, in handen viel. De keizer werd gevangengenomen en met twee hem trouw gebleven generalen, Miramon en Mejia, door een krijgsraad ter dood veroordeeld. Den 19en Juni werden ze alle drie gefusilleerd. Het lijk des keizers werd naar Europa overgebracht en op 18 Januari 1868, in het mausoleum der Capucijnenkerk te Weenen bijgezet.

In Zwitserland, waarheen Charlotte, zich inmiddels, nog onkundig van het gebeurde, had begeven, vond zij slechts schijnbare beterschap. Spoedig brak de vervolginswaanzin onherstelbaar uit. In iederen boerenknecht zag zij een vermommden sluipmoordenaar, in iedere keukenmeid een giftmengster. Zij verlangde naar Rome en de eeuwige stad om met den Paus over het sluiten van een concordaat te onderhandelen, waaromtrent zij met den nuntius in Mexico tot geen resultaat was gekomen.

Z. H. stemde er in toe, haar na de H. Mis van acht uur in zijn privaatkapel, te ontvangen. 's Morgens toen de pauselijke rijtuigen vóór het hotel reden om de keizerin en haar gevolg af te halen was zij reeds gereed, maar tot groote verbazing van haar hofdames, weigerde zij de door de pauselijke etiquette vereischte mantille op het hoofd te dragen. Zij had een capotehoedje op, hoewel zij overigens geheel in het zwart was. Bij een bescheiden opmerking van mevr. del Barrio, antwoordde zij scherp en trotsch:

— U vergeet, dat keizers en keizerinnen gewoon zijn de etiquette te regelen in plaats van haar te ondergaan.

Die woorden toonden reeds een geheele verandering in de denkwijze en manier der keizerin aan, die anders even zacht en vriendelijk als correct en vroom was.

In de Pauselijke kapel werd het capotehoedje met zekeren schrik gezien. De Paus hechtte er echter weinig beteekenis aan en ontving haar na de godsdienstoefening in zijn bijzonder vertrek, waar een eenvoudig ontbijt hem wachtte.

Prinses Charlotte op 4-jarigen leeftijd.

De Paus begroette de arme vrouw met eenige hartelijke woorden; zonder naar hem te luisteren stak zij haar drie vingers in de tas met chocolade van den H. Vader en verklaarde dat zij van honger stierf, maar uit vrees voor vergift niets gebruiken wilde.

De Paus liet een andere tas komen maar zij weigerde die en dronk de eerste leeg; terwijl de Paus bevel gaf twee doktoren verkleed als kamerheeren te laten komen, sprak zij met hem zeer rustig en zelfs verstandig over de Mexicaansche zaken, zonder te bemerken dat de Paus, die een vergadering moest voorzitten, van ongeduld tilde om het gesprek te eindigen.

Toen hij haar eindelijk den wenk gaf, dat het bezoek geëindigd was, verklaarde zij het Vaticaan niet te willen verlaten omdat aan den ingang haar moordenaars wachtten. Alle moeite haar tot heengaan te overreden bleef vruchteloos; de Paus kon aan zijn werk gaan, zij zou rustig hier blijven, maar heengaan, vóór den nacht, dat nooit.

Men liet haar de Vaticaansche bibliotheek zien, maar zij stond er op dat de Paus, hoe vermoeid deze ook was, haar vergezelde; eerst toen zij zich in 'n prachtwerk verdiepte, kon Z.H. zich ongemerkt verwijderen.

Toen het tijd werd voor het dejeuner, trachtte men haar opnieuw te doen heengaan. Onmogelijk. Zij moest hier eten. Kardinaal Antonelli nam de eer der tafel waar, en zij wilde alleen eten uit het bord van mevr. del Barrio. Overigens sprak zij gees-

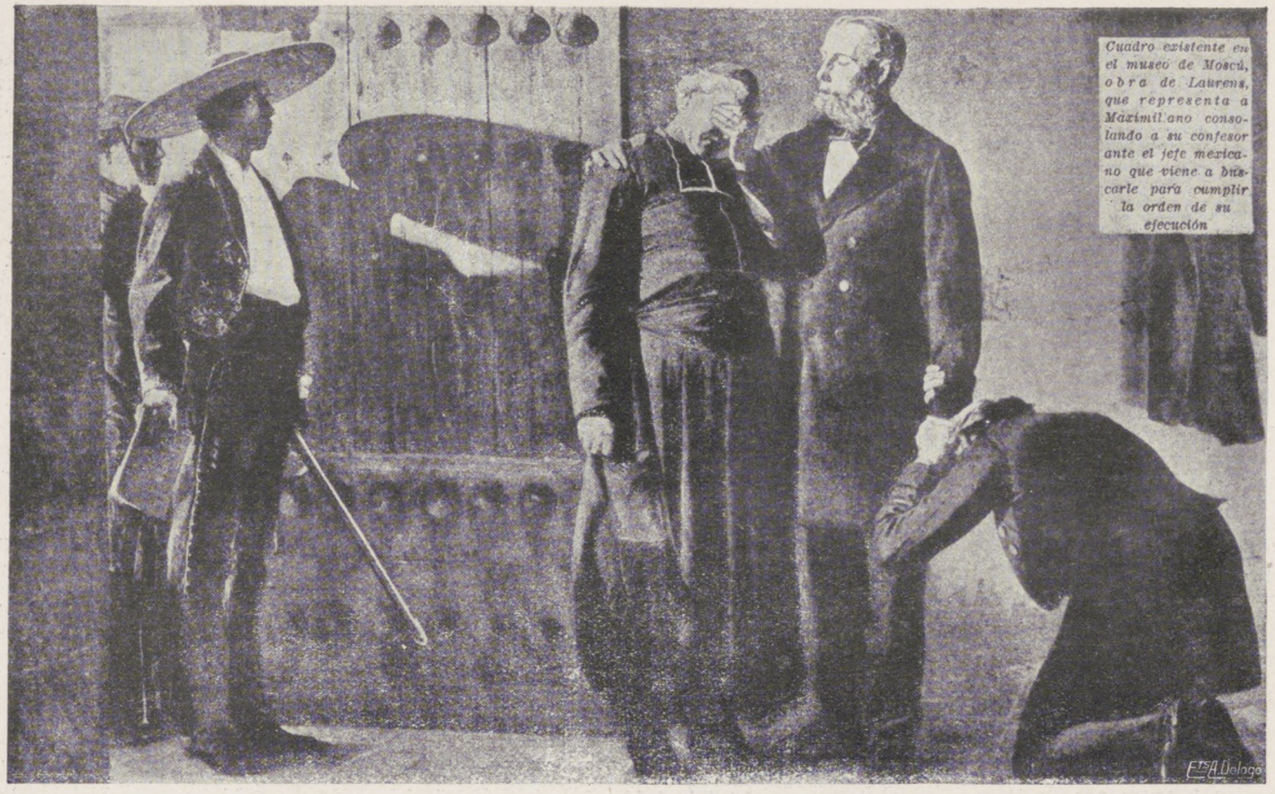
Verschillende portretten van Prinses Charlotte uit haar glanstijdperk: toen zij nog jong, schoon en elegant was.

Portretten van keizerin Charlotte en keizer Maximiliaan uit den Mexikaanschen tijd.

DE VERDEDIGING VAN TACAMBARO DOOR HET BELGISCH LEGIOEN. — Keizerin Charlotte had een Belgische lijfwacht, een legioen dat te Audenaarde werd samengesteld. Het moest met de Fransche en Oostenrijksche troepen de orde helpen handhaven en maakte zich beroemd door de verdediging van Tacambaro op 11 April 1865. Ziehier eenige tafereelen uit dit wapenfeit. Boven links: dokter Lejeune wordt bij de verpleging van een gekwetste door een guerilla-soldaat vermoord. Rechts: kapitein Chazal, die vóór Tacambaro sneuvelde op 10 April. Daaronder links: de slag bij Tacambaro, die 6 uur lang duurde: 300 Belgen tegen 3,000 Mexicanen. Hier sneuvelden kapitein Chazal en kapitein Delannoy, alsmede 4 luitenanten en 25 manschappen. Rechts: majoor Tydgat, de commandant van 't legioen, werd op 12 April 1865 verraderlijk door twee kogels gedood.

KEIZER MAXIMILIAAN'S AFSCHEID VAN ZIJN BIECHTVADER IN DE GEVANGENIS VOOR ZIJN TERECHTSTELLING. — Dit schilderij, dat in het museum te Moscou berust, verbeeldt op aandoenlijke wijze hoe Keizer Maximiliaan zijn biechtvader troost, die derwijze onder den indruk van den tragischen toestand was gekomen, dat hij zijn tranen niet kon bedwingen. Het is een doek van Laurens. Zooals men weet, werd Maximiliaan met zijn twee hem trouw gebleven generaals Mejia en Miramon gefusilleerd. Processiegewijs werden de drie veroordeelden naar het kerkhof geleid. De begrafenistrom weerklonk en Franciskanen vergezelden de ongelukkigen onder het zingen van de gebeden der stervenden. Achteraan volgden Indianen met de lijkkisten. Toen Maximiliaan voor den kerkhofmuur was geplaatst nam hij zijn horloge en brak de veer, opdat het uur der terechtstelling zou aangewezen blijven; vervolgens kuste hij het portret van prinses Charlotte. Nadat een bisschop van den veroordeelden keizer vergiffenis voor Mexico en voor den verrader Lopez had afgesmeekt, gaf de officier het sein met zijn degen. Er volgde een korte losbranding. Maximiliaan viel, op slag gedood ten gronde.

tig, verstandig, zelfs opgewekt. Zoo ging de dag om: het diner was somber, want Charlotte deed niets dan de bedienden angstig en wantrouwend aanzien. De nacht viel en nu verklaarde zij op hoogen toon nogmaals deze zaal en het Vaticaan niet te willen verlaten.

Men stelle den schrik voor van kardinaal Antonelli en het geheele personeel. De doktoren en de hofhouding smeekten haar te vertrekken, somden alle bezwaren op. Niets baatte. Charlotte verklaarde dat zij boven alle gebruiken verheven was en zich nergens veiliger voelde dan onder de bescherming van den H. Vader. In zijn overgroote goedheid, vervuld van medelijden voor de ongelukkige, gaf Pius IX bevel in de bibliotheek twee bedden op te slaan voor beide dames en verder het vertrek zoo waardig mogelijk met schoone meubels en kostbare waschstellen en kandelaars, enz., als keizerlijke slaapkamer in te richten. Men moest Charlotte in bed dragen, zoo uitgeput was zij; de hofdame bleef bij haar waken.

Maar ook s'anderendaags wilde zij het paleis niet verlaten. De verlegenheid werd hoe langer, hoe grooter. Tot geweld durfde men zijn toevlucht niet nemen, daar de gevolgen op haar zenuwgestel niet te voorzien zouden zijn.

Eindelijk bedacht kardinaal Antonelli een list. De zusters van het klooster St-Vincentius a Paulo zouden haar komen verzoeken

DE BEGRAFENIS VAN EX-KEIZERIN CHARLOTTE. — Er lag over deze begrafenis de triestigheid van een echten winterschen dag. De sneeuw met zijn dikke breede vlokken verborg heel de plechtigheid als achter een gazen gordijn. Wij zien hier links de koninklijke familie: Koning Albert, Kroonprins Leopold en prins Karel. Rechts: de lijkstoet met op den achtergrond de wegdoezelende grauwe boomen en oude slottorens.

haar weeshuis te bezoeken. De overste kweet zich handig van haar rol, en nadat de keizerin haar de belofte had afgedwongen dat zij er voor zou instaan, dat er geen moord te vreezen was, stemde zij er in toe met de zusters in de pauselijke rijtuigen te stappen.

Het was eerst in Januari 1868, dat de keizerin het noodlottige nieuws vernam, toen het stoffelijk overschot van Maximiliaan in Europa werd teruggebracht.

Haar verdriet was onbeschrijfelijk.

Nooit echter heeft zij van dat oogenblik af nog met iemand over Maximiliaan of over Mexico gesproken. Gedurende 68 jaar was zij een doode voor de wereld.

Zij wist niets van den jongsten oorlog. Geen enkele Duitscher heeft, uit eerbied voor haar persoon, gedurende de bezetting haar domein betreden.

Zij wist evenmin, dat sedert den oorlog heel wat gekroonde hoofden van het tooneel zijn verdwenen.

Na de ramp van Queretaro en het instorten van de idealen die de keizerin had gekoesterd voor het Mexicaansche volk, waarvan zij werkelijk een groot volk had willen maken, nam zij eerst haar intrek in het voor haar door Leopold II aangekochte kasteel van Tervueren bij Brussel, dat in Maart 1879 door een brand werd vernield.

Daarna vertoefde zij gedurende een drietal maanden in het koninklijk kasteel van Laeken, om in Juli 1879 het kasteel van Bouchout te betrekken, dat zij tot haar dood niet meer heeft verlaten.

Dit kasteel, dat omringd is door een groot park, ligt op het gebied der kleine gemeenten Meysse en Wemmel bij Brussel. Het is een massief gebouw, met op de vier hoeken enorme, van schietgaten voorziene torens, die aan het geheel een middeleeuwsch uitzicht geven.

In de wapenzaal, waarvan de muren geheel behangen zijn met souvenirs uit Mexico, kwam prinses Charlotte dikwijls de verschillende voorwerpen met zoodanige aandacht bekijken, dat de haar omringende personen niet zelden den indruk kregen, dat de gemalin van den ongelukkigen Maximiliaan zich het vreeselijke gebeuren van Queretaro herinnerde.

Het kasteel van Bouchout, waar Charlotte haar verder leven sleet, ligt niet te Bouchout bij Antwerpen, zooals velen meenen, maar te Meysse bij Brussel. Bouchout is een der mooiste en der rijkste onzer domeinen. Moeten wij de oude kronieken gelooven dan dagteekent het kasteel uit de XIIe eeuw en werd opgericht door Godfried met den Baard, die het bedoelde als een dreigend verweer tegen de heeren van Grimbergen. Het werd in 1879 aan Leopold II verkocht. In de XVIIe en de XVIIIe eeuwen werd het kasteel hersteld. Valbrug en wal zijn verdwenen en vervangen door de vijvers die het kasteel aan drie kanten omspoelen. Inwendig is het kasteel een wonder van weelde en smaak, met beelden, portretten, wapenen, doeken allerhande en schitterende deuren en ramen. Het goed, met zijn afhankelijkheden grooter dan Ter Kameren, is besproeid door zes vijvers, verbonden door watervallen en rotsbruggen en bevolkt met duizenden visschen. Prachtige serres bergen schatten van planten en bloemen: er is o.a. de serre met het purperen vuurkruid, die feeërisch is.

Ex-keizerin Charlotte op haar doodsbed.

Vroeger deed zij te voet lange wandelingen in het kasteelpark, doch sedert enkele jaren heeft zij de vermoeienis daarvan niet meer kunnen verdragen en was het alleen per rijtuig, dat zij nog in de dreven reed, tusschen wier prachtige boomenrijen zij een groot deel van haar tragisch bestaan heeft gesleten.

Tot voor enkele jaren beoefende Charlotte met ware virtuositeit het piano-, harp- en vioolspel, terwijl zij zich ook veel met schilderen bezig hield. Muziek was tijdens haar kluizenaarsleven haar meest geliefkoosde afleiding en zij beoefende ze nog, toen reeds het kindsch zijn bij haar was ingetreden.

Verstandelijk moet zij in haar jeugd op zijn minst genomen even ontwikkeld zijn geweest als haar geniale broeder Leopold II en haar tweede broeder, de graaf van Vlaanderen, vader van koning Albert I.

Haar vader, Leopold I, had haar dezelfde studiën laten doen als haar broeders en men vertelt, dat in de wedstrijden, die op het gebied van het onderwijs tusschen dit drietal plaats hadden, het steeds prinses Charlotte was die den eersten prijs won.

Op vreeselijke wijze heeft de krankzinnigheid die schoone intelligentie gedood.

Sedert tientallen jaren had de ex-keizerin de manie, om voortdurend in beweging te zijn en overal, waar zij voorbijkwam, de voorwerpen aan te raken, die zich in het bereik van haar handen bevonden.

Zij scheen met die voorwerpen zoo zeer vertrouwd te zijn, dat zij, ondanks den nevel, die haar verstand verduisterde, onmiddellijk zag, als zich iets niet op de gewone plaats bevond.

Toen jaren geleden haar moeder, de gravin van Vlaanderen, overleed, scheen zij het verlies te begrijpen. Want een portret van de dierbare afgestorvene in de hand nemende, keek zij het lang en innig aan, zeggende: « Ik ook, zal eens sterven! »

Als zij over den dood sprak, gebeurde het wel, dat zij zei: « Ik zal aangekleed sterven », waarmede zij, gezien haar leven vol beweging en actie, naar alle waarschijnlijkheid wilde zeggen, dat zij niet in bed wilde gaan liggen om te sterven.

De laatste jaren was zij zeer veranderlijk van humeur. Pas had ze gelachen, of enkele minuten later vond men haar weenend in een fauteuil, waar zij maar een paar minuten bleef zitten, om weer naar een anderen zetel te gaan en zoo maar voortdurend in beweging te blijven.

De vermoeienis van overdag maakte, dat zij 's nachts goed kon slapen. Gewoonlijk rustte de vorstin van 10 uur 's avonds tot half 7 à 7 uur 's morgens.

Het was een vrome wensch van de ex-keizerin, dat, telken jare als de processie van Meysse uitging, deze door het kasteelpark kwam, waar dan tegen één der muren een rustaltaartje was geplaatst, van waaraf met het H. Sacrament een priester de menigte zegende. Charlotte zelf woonde dan, maar op zekeren afstand, om haar aan de nieuwsgierigheid te onttrekken en haar alle mogelijke emoties te sparen, het voorbijgaan van de processie bij.

Ondanks haar hoogen leeftijd, vertoonde prinses Charlotte, naar het getuigenis van personen uit haar directe omgeving, nog waardig de allures van haar koninklijke afkomst en had haar fijn gelaat een groote frischheid bewaard.

Koning Albert bracht twee maal 's jaars een officieel bezoek aan zijne tante. Officieus kwam hij er meer, terwijl ook de andere leden van de koninklijke familie zich, hetzij per fiets of per auto, dikwijls van Laeken naar het domein van Bouchout begaven.

Het zijn wellicht de groote droomen, die de keizerin heeft gekoesterd, die haar ongeluk hebben veroorzaakt.

Zij wilde méér zijn dan eene koningin.

Zij was het, die Maximiliaan de Mexicaansche kroon deed aanvaarden en zij was het ook, die hem belette afstand te doen van deze kroon, toen het nog tijd was, door dit gebaar het leven te redden.

Echter dient te harer verontschuldiging te worden gezegd, dat zij het politiek kansspel met groote oprechtheid en met veel moed heeft gespeeld.

Thans buigen allen zich diep over het stoffelijk overschot van deze vrouw, die, na gedurende slechts drie jaar het keizerlijk purper te hebben gedragen, ruim 58 jaar lang den doornigen weg van menschelijk lijden heeft moeten bewandelen.

Het lijden, dat den grooten en den kleinen gemeen is, heeft haar de oprechte sympathie doen verwerven van allen, die haar droeve geschiedenis kennen, en men mag gerust zeggen dat geheel België den rouw draagt van dit diep-ongelukkig vorstenkind.

De Ploeger

Met slag, noch stoot, noch ruk, met zacht gemurmeld praten
alsof er aan zijn ploeg een paar gedweeë kinders zaten
zijn tweegespan al mennend zet de boever voet voor voet
zoo preusch als ging hij stappend in een bonte kermisstoet.

Al kappend in den stoppel trapt het viertal bratte pooten
de peerdelijven felgegraand al gaand' malkander stooten
ze spannen hun getouwen stram en werken kerngezond
en bachten hen de riester klieft den harden stoppelgrond.

De hemel spant hen boven 't hoofd zijn tent van bleekblauw [laken
en 't veld ligt breedend uit al in zijn ongelijke vlaken
de wind erover henenvaart en gaat van Oost naar West
en vogels reizen hoog van 't een naar 't ander windgewest.

De vore is uit. Het tweespan staat. De boever keert zijn ploegen
en gaat een versche voor bij de oude voren voegen;
hij stapt terwijl het mes den grond omwentelt voor zijn voet
en heel 't getrek met oog en hand hij loodrecht rijden doet.

Zijn stappen volgt getrouw een haan met zijn trop hennen,
die kezen en die achtergaan en die hun ambacht kennen,
geene eene of achter 't ploegen huis en hoenderhok vergeet
en vinden doen ze al onvermoeid de smakelijke beet.

De boever staakt. 't Is avond en de ploeg die moet geborgen
vandaag heeft hij zijn peil en weer een versche dag is 't morgen.
Hij gaat en steekt zijn peerdenpaar met stramme leen op stal.
Hij stak de vore en God is 't nu die 't groeien geven zal.

Caes. GEZELLE.

BERICHT

Door een vergissing werd in ons vorig nummer over Fransch Vlaanderen vergeten te vermelden dat de drie clichés: toren van Duinkerke en belforten van Belle en Komen ons bereidwillig geleend werden door de uitgave « De Sikkel », 51, Karel Oomsstraat, Antwerpen en den Beheerraad der Beiaardschool, en ontleend zijn aan het prachtwerk: « De Beiaarden in Frankrijk », door den heer Prosper Verheyden. (Prijs: 40 frank.)

Bandieten-adel

Ten tijde, dat de rooverhoofdman Cartouche te Parijs het onderwerp van alle gesprekken was, liet Lodewijk XV zich eens de woorden ontvallen, dat hij Cartouche eens zou willen zien. Den volgenden morgen merkte de koning, toen hij zich naar de audiëntiezaal begaf, in een der koninklijke vertrekken een man op, die zich bezig scheen te houden met het poetsen van de zilveren kroonluchters. De ladder waarop hij stond gleed uit op het oogenblik dat de koning naderde, en was op het punt te vallen. Op eens sprong de koning op de ladder toe, hield haar tegen en zeide tot den persoon: « Pas op, gij zoudt een ongeluk kunnen krijgen ». De man steeg van de ladder en maakte een buiging voor den koning met de woorden: « Uwe Majesteit is een genadige vorst, onder wiens leiding mij nooit eenig onheil overkomen zal ». Deze glimlachte over die woorden en ging in de audiëntiezaal, waar hij in zijn zak tastte naar zijn snuifdoos. Tot zijn verbazing vond hij daarin een briefje met de woorden: « Cartouche heeft de eer gehad met uwe Majesteit te spreken. Hij had zich de zilveren kroonluchters kunnen toeëigenen, alsook uwer Majesteits snuifdoos, doch Cartouche ontrooft zijnen koning niets. Hij wilde slechts den wensch uwer Majesteit vervullen ».